

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/99/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121204448
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121204448.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o v súčasnosti už plnoletú A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov: matka – D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, F. E., zastúpená splnomocnencom: In Medias Res, s. r. o., so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, a otec – G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, F., zastúpený splnomocnenkyňou: JUDr. Ľubica Gkortsilas, advokátka, so sídlom Ríbezľová 12, Nitra, o zníženie výživného, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 15. júna 2022, č.k. 27P/45/2021-250, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zníženie výživného a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti nie je dôvodný. Poukázal na to, že predmetom konania je zníženie výživného na maloleté deti. Zákon o rodine kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Výdavky oboch rodičov na svoje vlastné zabezpečenie sú vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti iba druhoradé a odvodené od toho, že obaja sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich možností a schopností tak, aby v celom rozsahu pokryli potreby oprávnených maloletých detí, aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa. Od poslednej úpravy výživného uplynula doba štyroch rokov. Osobnú starostlivosť o deti zabezpečuje i naďalej matka. Obaja rodičia nemajú inú vyživovaciu povinnosť. Zdravotný stav detí je nezmenený, sú i naďalej odkázané na osobnú starostlivosť inej osoby, i keď maloletá A. je samostatnejšia na rozdiel od maloletého C., ktorý je plne odkázaný na starostlivosť inej osoby vzhľadom na svoj vážny zdravotný stav. Matka sa vydala a býva s deťmi spolu s manželom v jeho byte. Úver za byt spláca len manžel a matka si neuplatňuje v rámci vlastných výdavkov a výdavkov detí ani pomernú časť na náklady na bývanie a energie. Uplynutím času sa zvýšil príjem matky, ktorý pozostáva výlučne zo štátnych sociálnych dávok a príspevku za asistenciu a to zo sumy 700 eur na 1.046,52 eur mesačne. Matka deti vozí do školy autom, nakoľko C. je ležiaci a A. sa pohybuje

len s problémami. Výdavky matky a detí pravidelne sa opakujúce sú vo výške 1.017 eur (poplatok škole 58 eur + 54 eur, A. členské 25 eur, oblečenie 80 eur, strava 400 eur, drogéria 100 eur, lieky 20 eur, tankovanie 150 eur, bezúčelový úver 130 eur) bez telefónu 51 eur mesačne, ktorý nie je nevyhnutným výdavkom matky a bez výdavkov na hypoterapiu 22 eur /jazda/dieťa a rehabilitácií 30 eur /45 min./ dieťa, nakoľko matka neuviedla a ako často na ne s deťmi chodí. Mimoriadne výdavky na deti po prepočítaní na mesiac má matka vo výške 583,83 eur tak, ako sú špecifikované v bode 8 odôvodnenia. Z uvedeného vyplýva, že výdavky maloletých detí sa zvýšili na sumu 1.600,83 eur mesačne. Na strane otca došlo k zmene jeho príjmu, namiesto nemocenských dávok vo výške 100 eur mesačne poberá invalidný dôchodok 226,60 eur. Aktuálne býva s matkou v rodinnom dome, ktorého je spoluvlastníkom v 3/16-inách, i keď je evidovaný ako bezdomovec. Podľa posledného rozhodnutia sociálnej poisťovne má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80% a nie je schopný vykonávať žiadnu prácu. Napriek tomu podľa vlastného vyjadrenia otec strážil farmu za ubytovanie a stravu a zároveň mu vlastník farmy poskytoval bezodplatne auto na užívanie, teda je schopný vykonávať určitú činnosť a mať z nej príjem. Súd pri rozhodovaní o znížení výživného dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný, pretože jeho majetkové pomery mu umožňujú aj naďalej platiť výživné 200 eur na každé dieťa. Súd považuje za preukázané v rámci toho konania, že otec odpredal svoj rodinný dom za 250.000 eur. Najskôr ho previedol na svoju matku (za účelom zrušenia bydliska matky detí v dome detí do rozvodu), pričom v konaní netvrdil, že by mu jeho matka zaplatila kúpnu cenu 250.000 eur. Následne pripravil nehnuteľnosť na predaj cez realitnú kanceláriu, po predaji za kúpnu cenu 255.000 eur (z toho 5.000 eur na účet makléry a zvyšok na účet predávajúcej - matky otca). Otec mal dispozičné právo k účtu svojej matky a reálne aj disponoval s kúpnu cenou. Otec v tomto konaní tvrdil, že celú kúpnu cenu použil na úhradu svojich dlhov, resp. spoločných dlhov, ktoré vznikli pred rozvodom a to v hotovosti. Matka tvrdenie otca sporovala, poprela existenciu dlhov a spochybnila aj ich úhradu. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že tvrdenie otca o použití kúpnej ceny na úhradu dlhov je nedôveryhodné, nakoľko v konaní uviedol, že z kúpnej ceny 250.000 eur zaplatil svoje dlhy vo výške 262.200 eur (bez pôžičky Palatickému 1.500 eur ktorú nesplatil) a ešte nechal aj svojej matke 30.000 eur na vyrovnanie jej investícií do domu. Teda celkovo zaplatil dlhy vo výške 292.200 eur, čo je o 42.200 eur viac, ako získal predajom domu. Aktuálne otec uviedol, že nemá žiadne dlhy. Okrem dvoch čestných prehlásení nepredložil žiadny dôkaz na preukázanie svojich tvrdení. Čestné prehlásenie brata otca je nedôveryhodné, nakoľko v ňom uvádza, že prevzal sumu 50.000 eur v hotovosti a sám otec na pojednávaní poprel obsah predloženého čestného prehlásenia, keď uviedol, že dlh bratovi neplatil v hotovosti, ale brat si vybral túto sumu postupne z účtu ich matky. Ako druhý dôkaz o zaplatení dlhu vo výške 150.000 eur otec predložil čestné prehlásenie svedka, ktorý potvrdil odovzdanie tejto sumy v hotovosti veriteľovi v roku 2018. Podľa tvrdenia otca išlo o dlhy z podnikania a počas stavby domu, t. j. z obdobia od roku 2001 do 2004. Použitie ďalších peňazí vo výške 92.200 eur na úhradu ostatných dlhov otec žiadnym spôsobom nepreukázal. Súd nedopíňal dokazovanie nad rámec aktivity otca na preukázanie existencie jeho dlhov a ich úhrady, pretože ide o výdavky vo výške 292.200 eur, ktoré v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine nemajú prednosť pred výživným. Otec predajom veľkého rodinného domu získal sumu 250.000 eur, ktorú použil podľa svojich tvrdení na úhradu dlhov, naviac sporných a nepreukázaných, ktoré nemajú prednosť pred výživným, preto súd návrh otca zamietol. Okrem toho súd považuje za potrebné uviesť, že na základe rozporných vyjadrení otca a nesporných dôkazov súd dospel k záveru, že otec má buď iný príjem ako dôchodok 226,60 eur, alebo nepoužil celú kúpnu cenu na úhradu svojich dlhov a teda nie je nemajetný. V minulom roku otec vybudoval bezbariérový prístup cez terasu rodinného domu v F., ktorého je menšinovým spoluvlastníkom v 3/16-inách a zároveň plánuje postaviť na pozemku bazén pre deti. V oboch prípadoch ide o nie malé investície, ktoré nemajú prednosť pred výživným. Okrem toho otec uviedol, že jeho výdavky sú od 300 eur do 400 eur mesačne vrátane výživného 80 eur. S ich úhradou mu pomáha matka, brat a priateľka. Svoje výdavky napriek výzve súdu bližšie nevedel špecifikovať, preto je jeho tvrdenie o vlastnej nemajetnosti nedôveryhodné, nakoľko pri tak nízkom príjme (226,60 eur), ak by si každý mesiac už roky musel požičiavať peniaze na úhradu svojich výdavkov, mal by presný prehľad o ich výške a o narastaní dlhu voči matke, priateľke a bratovi, ktorí mu podľa jeho tvrdení pomáhajú. Z tohto dôvodu, by sa dlh otca voči nim musel mesačne navyšovať, čo je v rozpore s jeho vlastným vyjadrením, že aktuálne nemá žiadne dlhy. Ďalej v konaní nebolo sporné, že otec zaplatil dlžné výživné 14.720 eur na účet exekútora v troch splátkach a na ich úhradu, si podľa jeho vyjadrenia požičal peniaze od sestry, priateľky a majiteľa farmy. Ak si otec požičal peniaze a aktuálne nemá žiadne dlhy, znamená to, že požičanú sumu vrátil. Opätovne to spochybňuje vyjadrenie otca, že jeho jediným príjmom je dlhodobý invalidný dôchodok a po predaji domu mu nezostali žiadne peniaze. Na základe uvedeného je súd toho názoru, že otcovi zostali peniaze z kúpnej ceny za dom a teda jeho majetkové pomery mu umožňujú platiť súdom určené výživné na maloleté deti i naďalej. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a

žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec detí, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho návrhu na zníženie výživného vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. On podal návrh na zníženie výživného na svoje deti z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného sa podstatne zmenili pomery na jeho strane, ako aj na strane matky detí. V čase poslednej úpravy súd vychádzal z potenciality jeho príjmov od 850 do 950 eur mesačne, hoci bol otec dlhodobo práceneschopný, s príjmom nemocenského v sume 100 eur. Súd posúdil zhoršený zdravotný stav otca ako nepreukázaný. Súd sa v pôvodnom rozhodnutí zaoberal aj prevodom rodinného domu v jeho vlastníctve za kúpnu cenu 250.000 eur, ktorý súd posúdil ako nedôvodné vzdanie sa značného majetkového prospechu otca. Kúpna cena za prevod rodinného domu vo vlastníctve otca nebola novou skutočnosťou. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že otec splácal úver v sume 442,10 eur mesačne, ktorý nemal prednosť pred výživným. Matka mala v čase poslednej úpravy príjem spolu v sume 641,43 eur mesačne (700 eur s pohonnými látkami). Z uvedených dôvodov súd určil výživné spolu vo výške 400 eur. Uviedol, že v súčasnosti je jediným jeho príjmom sociálna dávka – invalidný dôchodok vo výške 226,60 eur mesačne. Okrem toho vlastní podiel vo veľkosti 3/16 k celku na rodinnom dome v F. zapísanom na LV č. XXXX, v ktorom býva a skúter v hodnote 100 eur. Žiaden iný majetok otec nevládni. Poukázal na to, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol uznaný za invalidného s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť až o 80%. Jeho zdravotný stav mu neumožňuje sa zamestnať, ani uchádzať sa o zamestnanie, tak ako vyplýva zo znaleckého posudku a je odkázaný len na príjem z invalidného dôchodku. Tento jeho príjem mu však nepostačuje ani na pokrytie jeho základných životných potrieb a je odkázaný na pomoc rodiny. Na druhej strane matke sa zvýšil príjem z pôvodného príjmu 641,43 eur (700 eur s pohonnými látkami) na súčasný priemerný mesačný príjem v sume 1.046,52 eur, vrátane dávok od štátu. Matka sa zároveň vydala a žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorého hrubý mesačný príjem je okolo 900 eur mesačne. Matke sa tak zároveň znížili náklady spojené s bývaním o nájomné za prenájom bytu. Súd v rozpore s vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že jeho majetkové pomery mu umožňujú aj naďalej platiť výživné 200 eur na každé dieťa. Uvedený záver súdu považoval za nesprávny a napadnuté rozhodnutie za nezákonné. Nemožno sa stotožniť s názorom súdu, že skutočnosť, že otec vyčíslił svoje výdavky v rozmedzí od 300 do 400 eur mesačne, hoci má príjem len 226,60 eur mesačne, je dôkazom jeho iného príjmu okrem príjmu z invalidného dôchodku. Poukázal na to, že je všeobecne známe, že zo sumy 226,60 eur nemôže dospelý človek vyžiť, ešte ak má platiť výživné v sume 80 eur mesačne, a prirodzene je odkázaný na pomoc rodiny. Namietol, že súd nesprávne interpretoval jeho vyjadrenie, že v súčasnosti nemá iné (nie žiadne, ako poukazuje súd) dlhy. Súd poukázal na výšku jeho príjmu v čase poslednej úpravy v sume 100 eur mesačne, hoci v čase poslednej úpravy súd vychádzal z výšky príjmu otca v sume 850 až 950 eur. V súčasnosti je jediným príjmom otca dôchodok v sume 226,60 eur, čo je tak významnou skutočnosťou, že odôvodňuje zmenu rozhodnutia súdom určeného výživného. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nevládni žiaden majetok, či finančnú hotovosť, ktoré by mu umožňovali plniť vyživovaciu povinnosť v sume 200 eur mesačne na každé dieťa. Nežije vysokým životným štandardom, ktorý by odôvodňoval záver, že má iný príjem ako invalidný dôchodok. Mal za to, že riadne preukázal výrazný pokles príjmov spôsobený zlým zdravotným stavom, teda z objektívnych dôvodov, ktoré nemôže sám ovplyvniť. Namietol, že súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s podstatnou zmenou pomerov na strane matky, ktorej príjem sa zvýšil takmer o 70% oproti dosahovanému príjmu v čase poslednej úpravy a znížili sa jej náklady na bývanie. Súd teda vôbec neprihliadol jednak na zmenu pomerov na jeho strane, ako aj na strane matky, ktorá odôvodňovala záver o znížení vyživovacej povinnosti. Súd nezohľadnil zásadu podieľania sa otca na výžive detí primerane svojim možnostiam. Uviedol, že si je zdravotného stavu, ako aj potrieb svojich detí vedomý, ale nie je schopný podieľať sa na ich výžive v rovnakej miere, ako matka detí. Jeho subjektívne schopnosti sa môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré sú v tomto prípade determinované jeho zlým zdravotným stavom. Nezákonným rozhodnutím ho súd vystavil hrozbe odsúdenia pre trestný čin zanedbania povinnej výživy a uloženia trestu odňatia slobody, hoci on z objektívnych dôvodov nie je reálne schopný platiť výživné spolu vo výške 400 eur mesačne z príjmu 226,60 eur mesačne. V súčasnosti je proti nemu vedené trestné konanie na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 4T/10/2021, v ktorom reálne hrozí jeho odsúdenie v prípade, ak súd nezniží jeho vyživovaciu povinnosť k deťom. Nie je v záujme detí, aby bol otec odsúdený a bol mu uložený trest odňatia slobody

len z dôvodu, že otec nie je schopný z objektívnych dôvodov platiť výživné v súdom určenej výške a súd mu túto vyživovaciu povinnosť aj napriek existencii zákonných predpokladov neznížil.

4. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadrila matka, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Uviedla, že podané odvolanie zo strany otca je len ďalším účelovým krokom ako oddialiť riadne plnenie si svojej zákonnej i morálnej povinnosti voči obom deťom účastníkov konania. Otec v podanom odvolaní poukazuje na viaceré nepodložené skutočnosti výslovne z jeho subjektívneho uhla pohľadu. Predmetné odvolanie obsahuje množstvo rozporuplných a nepodložených tvrdení zo strany otca potvrdzujúcich zmätočnosť postupu samotného otca v doterajšom priebehu konania pred súdom prvej inštancie. Primárnym záujmom súdu v tomto type konania bol nepochybne najlepší záujem maloletých detí a jeho zohľadnenie a zabezpečenie pre čas po meritórnom rozhodnutí súdu v tomto konaní. Súd prvej inštancie v tejto zásadnej otázke vychádzal z verifikovateľne podložených faktov svedčiacich pre jeho konečné rozhodnutie, ako z predložených listinných dôkazov, vyjadrení kolízneho opatrovníka, najmä však odhalenia množstva skutočností svedčiacich pre úspešné rozporovanie vykonštruovaných tvrdení otca, ktoré vytvorili vo vzájomnom kontexte objektívnu spleť skutkovo podloženej dôkaznej situácie smerodajnej pre zákonné rozhodnutie súdu vo veci samej. Proti otcovi navyš stojá množstvo zásadných a iných dôležitých faktov vyplývajúcich z jeho konania a nedobromyseľného prístupu k samotnej vyživovacej povinnosti od posledného meritórného rozhodnutia súdu v tejto otázke, počínajúc napríklad tým, že si vedome dlhé obdobie (cca štyri kalendárne roky) konzistentne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť k obom deťom, pričom preukázateľne už v rozhodnom období disponoval s veľkým obnosom finančných prostriedkov (viď výsledky trestného konania). Nie je totiž už objektívne náhodou, že ako civilný súd v tomto konaní, tak i súd v konaní vedenom pod sp. zn. 40P/38/2017, a taktiež trestný súd v konaní pod sp. zn. 4T/10/2021, všetci sa od seba nezávisle, avšak vo výsledku sa súhlasne zhodli na tom, že otec sa (i podľa jeho vlastných tvrdení) svojvoľne a vedome vzdal svojho značného majetkového prospechu za účelom fiktívnej úhrady fiktívnych dlhov, ktoré však v konečnom dôsledku aj tak v žiadnom prípade nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou voči jeho obom deťom. Z vykonaného dokazovania je potom zrejším, že tvrdenie otca o tom, že jeho jediným príjmom, resp. jedinou sumou, z ktorej žije mesiac čo mesiac, je jeho invalidný dôchodok, a tým pádom je prirodzene odkázaný na pomoc rodiny, je účelové a nedôveryhodné. Predmetným dokazovaním bol preukázaný skôr pravý opak a to, že otec súdu účelovo opomína a neuvádza svoju reálnu finančnú situáciu, čo má mať mimo iné za následok i riadne neplatenie výživného v prospech oboch zdravotne postihnutých detí účastníkov konania. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, tento sa nielenže dotkol samotnej podstaty prejednávanej veci, ale vo svojom podrobnom zdôvodnení, ktoré vyplývalo z náležitého preskúmania objektívneho stavu veci, odpovedal na všetky podstatné a právne významné dôvody jeho rozhodnutia. Zarážajúcou je tá skutočnosť, že otec na jednej strane zjavne vedome zavádza súd v otázke jeho majetkovej a finančnej situácie za účelom navodenia dojmu o jeho fiktívnej hmotnej núdzi, na strane druhej napáda súd, že tento sa podľa svojvoľnej úvahy otca dostatočným spôsobom nevysporiadal s podstatnou zmenou pomerov na strane matky, ktorá mimochodom poskytuje deťom nepretržitú starostlivosť po všetkých stránkach ich čo najlepšieho možného vývoja a vývinu do budúcnosti. Otec si je vedomý ďalších mimoriadnych výdavkov na strane matky, pričom riadne neuhrádzanie výživného na obe deti pôsobí do určitej miery šikanóznym dojmom voči samotnej matke, na čo bezprostredne v konečnom dôsledku doplácajú najmä obe zdravotne postihnuté deti. Otec sa snaží v závere svojho odvolania opätovne odvádzať pozornosť súdu tým spôsobom, že nie je podľa jeho názoru v záujme oboch detí, aby bol odsúdený z titulu neplnenia povinnej vyživovacej povinnosti, pričom je pozoruhodné, až priam neuveriteľné, ako si otec dokázal pre účely spomínaného trestného konania a aktuálne prebiehajúceho súdneho konania zrazu zabezpečiť sumu 14.720 eur z titulu úhrady dlžného výživného. S určitosťou nie je v záujme oboch detí, ktoré sú do značnej miery z objektívnych zdravotných i sociálnych dôvodov odkázané aj na tieto finančné prostriedky, aby im otec prispieval neudržateľnou sumou 40 eur mesačne každému z nich, pričom dokonca vôbec akékoľvek zníženie výživného na jedného či druhého z nich, by bolo objektívne závažným a priamo ohrozujúcim krokom voči ich osobám, ich základným životným, zdravotným a záujmovým potrebám umožňujúcim im aspoň do určitej miery rovnocennejšie postavenie a fungovanie v spoločnosti. Tvrdenia a závery otca v predmetnom odvolaní (rovnako ako v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie) tak možno opodstatnene ustáliť ako určité fabulácie a vyvrátiteľné domnienky subjektívneho charakteru, ktoré navyš nemožno deklarovať za kroky v záujme oboch detí účastníkov tohto konania, o ktoré sa v tomto konaní v prvom rade jedná, a ktoré vyznievajú z podaného odvolania v jednoznačnom úzadí v kontexte uprednostňovania a presadzovania vlastných potrieb otca.

5. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť s tým, že zníženie výživného na maloleté deti nie je v ich záujme.

6. K vyjadreniu matky detí sa písomne vyjadril otec, ktorý sa pridržiaval argumentov uvedených v samotnom odvolaní, ako aj navrhovaného petitu odvolania. Podľa jeho názoru účelom vyjadrenia matky je dehonestácia jeho osoby z dôvodu, že si dovoľil využiť svoje zákonné právo podať odvolanie. Štýl, akým je podanie spísané, je dôkazom matkinej averzie voči nemu, ktorú sa matka snaží preniesť aj na ich spoločné deti. Opätovne poukázal na skutočnosť, že nie je pravda, že by sa vyhýbal a vyhýba plneniu svojej vyživovacej povinnosti, ale túto plnil a plní podľa svojich možností a schopností. Sumu 14.720 eur si nezabezpečil zrazu a bez problémov. Vymáhaná suma bola uhrádzaná exekútorovi postupne z pôžičiek od známych otca, ktorí poukazovali finančné prostriedky zo svojich účtov priamo na účet exekútora.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – účastník konania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), a dospel k záveru, že odvolanie otca detí nie je dôvodné.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 27P/45/2021 je zníženie výživného otca na v súčasnosti už plnoletú A. a mal. C..

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súd prvej inštancie, ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý.

10. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie danej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k deťom, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

11. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vypořiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. V zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine v spojení s ustanovením 157 CMP predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý posúdil podstatné pomery v čase ostatného rozhodovania o výživnom (konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp.

zn. 40P/38/2017) s pomermi v čase rozhodovania o zmene výživného, pričom skúmal, či došlo k takej zmene pomerov od ostatnej úpravy výživného, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného.

15. Za správny a odôvodnený je potrebné považovať záver súdu prvej inštancie, že od ostatnej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane detí, ktoré sú staršie, i naďalej sú odkázané na starostlivosť inej osoby, keď A. sa pohybuje len s problémami a má ťažké zdravotné postihnutie v rozsahu 60% a mal. C. je ležiaci a má ťažké zdravotné postihnutie v rozsahu 90%. Výdavky na deti sa zvýšili na sumu 1.600,83 eur. Príjem matky pozostáva výlučne zo štátnych sociálnych dávok a príspevku za asistenciu (700 eur a 1.046,52 eur). V čase ostatného rozhodovania matka dosahovala príjem vo výške 700 eur mesačne.

16. V čase ostatného rozhodovania o výživnom (rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 15. júna 2018, č.k. 40P/38/2017-96 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. februára 2019, č.k. 24CoP/7/2019-154) sa vychádzalo z možností a schopností otca, ktorý ukončil pracovný pomer bez uvedenia dôvodu, pričom pracovné ponuky práce na pracovnú pozíciu vodiča sa pohybovali so mzdou 850 – 950 eur mesačne v čistom. Poberal nemocenské dávky vo výške 100 eur mesačne. Zohľadnené tiež boli majetkové pomery otca, ktorý sa prevodom rodinného domu v I. vzdal značného majetkového prospechu a súd opodstatnene zdôraznil, že plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred inými výdavkami (platenie úveru vo výške 442,10 eur mesačne).

17. Pri posudzovaní súčasných pomerov otca súd prvej inštancie správne nevychádzal len z invalidného dôchodku otca vo výške 226,60 eur, keď poukázal na to, že v čase ostatného rozhodovania poberal nemocenské dávky vo výške 100 eur mesačne. Aj napriek poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80% otec podľa vlastného vyjadrenia strážil farmu za ubytovanie a stravu, teda je schopný vykonávať určitú prácu a mať z nej príjem. Prvoinštančný súd správne prihliadol na majetkový prospech otca získaný predajom rodinného domu v I. za kúpnu cenu 250.000 eur, na ktorú skutočnosť prihliadol už súd v čase ostatného rozhodovania o výživnom, pričom vzhľadom na výšku tohto prospechu nemožno naň neprihliadnuť i v predmetnom konaní. Odvolací súd zdieľa pochybnosti súdu prvej inštancie o použití kúpnej ceny získanej predajom domu na úhradu dlhov otca, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Je potrebné si uvedomiť, že vyživovacia povinnosť rodiča voči deťom je jeho zákonnou povinnosťou a výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Neobstojí preto námietka otca, že mu po úhrade dlhov nezostali žiadne peniaze na platenie výživného. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku otca, že došlo k zvýšeniu príjmu matky detí, keď bolo potrebné zohľadniť, že deti sú vzhľadom na svoj zdravotný stav odkázané na osobnú starostlivosť inej osoby a príjem matky pozostáva výlučne zo štátnych sociálnych dávok a príspevku za asistenciu.

18. Ďalšie argumenty účastníkov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov. Na ďalšiu argumentáciu už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vyporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v časti nároku na náhradu trov konania z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 a § 58 CMP, s použitím § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania v zmysle § 57 CMP.

21. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).